

Nämndplan 2025–2026

Valnämnden
2025

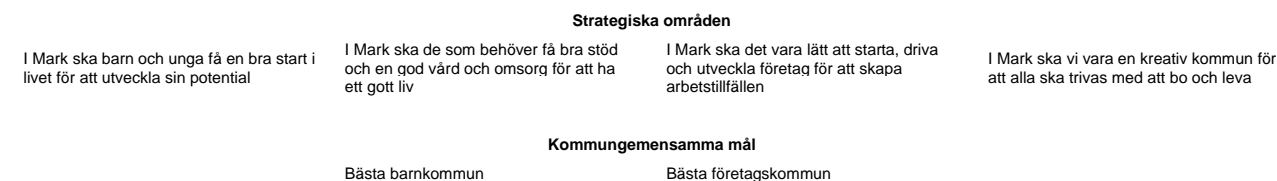
Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges övergripande styrning	3
2 Nämndens övergripande styrning	3
2.1 Hållbara Mark	3
3 Nämndens grunduppdrag	3
3.1 Val	3
4 Nämndens mål	4
4.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva	4
5 Ekonomi	5
5.1 Driftbudget	5
6 Nämndens internkontroll	5
6.1 Riskanalys	5
6.2 Uppföljning av internkontrollen	6
6.3 Internkontrollplan	6
7 Nämndens lokalbehovsplan	6
7.1 Nuläge	6
7.2 Behov	7
8 Nämndens digitaliseringsplan	7
8.1 Nuläge	7
8.2 Önskat läge på medellång sikt (4-5 år)	7
8.3 Plan för 2025 och 2026	7
9 Följetal	8
9.1 Valdeltagande.....	8
9.2 Röstberättigade	8

1 Kommunfullmäktiges övergripande styrning

Visionen om Mark

En nära kommun med människan i fokus. Nära till natur, vår omvärld, varandra och framtiden.

Enligt vår **värdegrund** skapar vi vår tillsammanskultur genom att vara engagerade, omtänksamma och utvecklande.

Hållbar utveckling är **utgångspunkten** i vår verksamhetsplanering, vår vision och våra mål. Hållbar utveckling ska genomsyra allt arbete vi gör. Hållbar utveckling utgörs av:

- Miljömässig hållbarhet
- Social hållbarhet
- Ekonomisk hållbarhet

Förutsättningar för att jobba mot de strategiska områdena och kommungemensamma målen är:

- God ekonomisk hushållning
- Hållbar personal- och kompetensförsörjning

2 Nämndens övergripande styrning

2.1 Hållbara Mark

Valnämndens uppdrag enligt Agenda 2030 är delmål 16.10. Detta delmål innebär att valnämnden har att säkerställa allmän tillgång till information i samband med allmänna val. Valmyndighetens planering ska följas och nämnden ger förvaltningen i uppdrag att i april 2025 ta fram kommunikationsplan för valet 2026.

Det går även att lyfta fram delmål 10.2 om att till 2030 möjliggöra och verka för att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet. Detta kan exempelvis ske genom att lyfta in Myndigheten för delaktighets undervisningsfilmer för valarbete i utbildningsmaterialet för röstmottagare.

3 Nämndens grunduppdrag

Grunduppdragen ger en sammanfattande beskrivning av den verksamhet som nämnder och styrelser ska bedriva med utgångspunkt från sina reglementen eller bolagsordningar samt lagar, förordningar och föreskrifter. Nämnden ska i nämndplanen precisera sitt grunduppdrag genom att ange vilken nivå som grunduppdraget ska ha för att nämnden ska ha uppfyllt det. Grunduppdragets kan preciseras med hjälp av följetal som kopplas till utförandet av grunduppdraget.

3.1 Val

Valnämnden ansvarar för och ska utföra kommunens uppgifter vid val till riksdagen, regionfullmäktige, kommunfullmäktige, Europaparlamentet och vid folkomröstningar. Valnämnden planerar för, genomför och följer upp dessa val.

Det innebär att:

- genomföra rättssäkra val för i första hand kommunens röstberättigade invånare, men även för andra röstberättigade personer som inte bor i kommunen.
- utse och utbilda röstmottagare.
- se till att det finns vallokaler.
- tillhandahålla valmaterial.

Genomföra rättssäkra val

För att rättssäkra val ska kunna genomföras i kommunen krävs att det finns en gedigen kunskap om vad det innebär. Mycket av hur ett val genomförs är reglerat i lagstiftning. Valmyndighet kompletterar med ställningstaganden i områden där osäkerhet råder.

Utbildade röstmottagare i valarbetet samt löpande kunskapspåfyllnad för valadministrationen bidrar till att möjliggöra genomförandet av rättssäkra val.

Samarbetet som funnits vid de senaste två valen som funnit tillsammans med Säkerhet- och beredskapsenheten bör fortsätta.

Utse och utbilda röstmottagare

Rekrytering av röstmottagare planeras till våren 2026 med utbildning i maj-augusti. Planen är att lägga till fler praktiska moment än vad som var vid utbildningen 2024.

Utbildningsplaneringen bör göras klar i slutet av 2025 så att den är klar när rekryteringen startar.

Vallokaler

Utvärderingen efter valet 2024 visar att huvuddelen av lokalerna har fungerat mycket bra. Vid ett par vallokaler har det funnits brister och dessa behöver ses över.

Tillhandahålla valmaterial

Valnämnden ska tillhandahålla valmaterial vid val. Valnämnden ger uppdrag till valadministrationen att göra en genomgång av befintligt valmaterial samt komplettera vid behov det som saknas.

Utvärderingen visar att det saknas bordsskärmar så att det finns i varje vallokal, detta är en del av valmaterialet som behöver ses över.

4 Nämndens mål

Nämnderna ska sätta mål för den verksamhet de ansvarar för utifrån tilldelade grunduppdrag. Målen ska bidra till att kommunfullmäktiges vision och mål uppfylls. Nämnden ska också anta indikatorer för sin verksamhet. Indikatorerna anger hur målen ska följas upp.

4.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska vi vara en kreativ kommun för att alla ska trivas med att bo och leva

Nämndens mål: Vallokaler ska vara tillgängliga för alla och politiskt och religiöst obundna.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Andel vallokaler som är politiskt och religiöst obundna	100 %	100 %	100 %	= 100 %	= 100 %	= 100 %
Andel vallokaler som är tillgängliga för alla	100 %	100 %	95 %	= 100 %	= 100 %	= 100 %

Nämndens mål: Lokaler för förtidsröstning ska vara tillgängliga för alla

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Lokaler för förtidsröstning är tillgängliga för alla	100	100	100	≥ 100	≥ 100	≥ 100

Nämndens mål: Röstmottagare har utbildats för uppdraget.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	Mål 2025	Mål 2026
Andel röstmottagare som utbildats på plats i Mark	99,5 %	99,5 %	100 %	= 100 %	= 100 %	= 100 %

5 Ekonomi

Ekonomiavsnittet beskriver hur kommunens verksamheter ska finansieras. Det avser både driftkostnader och investeringar.

I kommunfullmäktiges budget för 2025–2028 finns nämndens ramar som med utgångsläge från tilldelade driftbudget för år 2024 justerats på följande sätt inför 2025:

- Indexuppräkning för löne- och prisnivå,
- Demografi-/resursfördelningsmodeller,
- Färdigställda investeringar,
- Kompensation och ramväxling på grund av IT-modell och flyttat ansvar för skolskjuts t o r korttidsboenden och prisökning gällande interna tjänster samt
- Politiska prioriteringar.

5.1 Driftbudget

Anslagsbindningsnivå

Driftbudgettabell

Driftbudget - Belopp i miljoner kronor (Mnkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026
Intäkter				0,9
Personalkostnader	-1,4	-1,7	-0,2	-1,7
Övriga kostnader	-1,2	-1,4	-0,9	-1,4
Nettokostnader	-2,6	-3,1	-1,1	-2,2

Kommentar driftbudget

Valnämnden hyr lokal i Rydal för förvaring av valmaterial till en kostnad av 53 tkr per år. Denna kostnad är inte inräknad i budget 2025 eller 2026.

Efter valet 2024 samlas nu allt valmaterial på samma ställe vilket gör det lättare att inventera skicket på befintligt material. Det som uppdagats är att det saknas låga bordsskärmar till vissa vallokaler så det kommer behöva köpas in under 2025 för att finnas på plats till valet 2026.

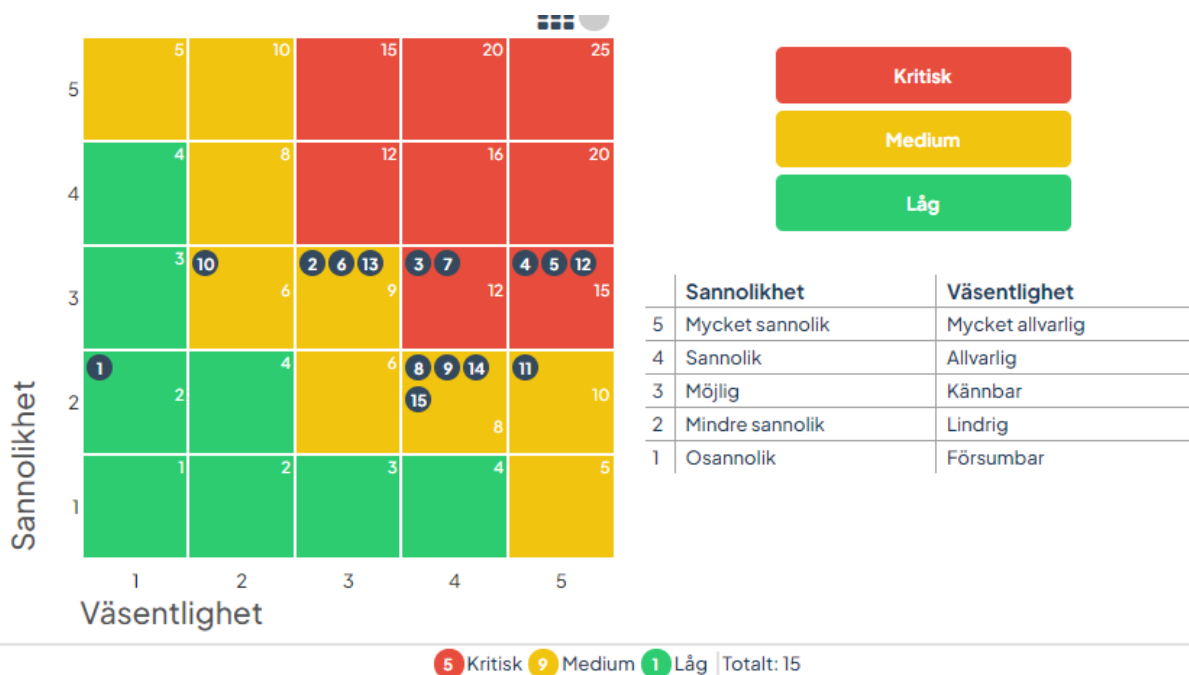
I administrationen kring val har valadministrationen identifierat bristande stöd i system för att administrera val, röstmottagare, utbildning och lokaler.

Omvärldsundersökning avseende system för valadministration har visat att det finns ett som används av 62 kommuner i Sverige. Skulle Marks kommun införskaffa det skulle driftskostnaden för de närmaste 5 åren vara cirka 334 tkr totalt plus en startavgift på 40 tkr. Val kommer att genomföras 2026 (RKR-val) och 2029 (EU-val). Det system som idag stödjer valadministrationen (Valman) skulle för samma period kosta 45 tkr.

6 Nämndens internkontroll

6.1 Riskanalys

Vid riskanalysen har sannolikhet och väsentlighet bedömts enligt riskmatrisen nedan och talen för sannolikhet och väsentlighet har multiplicerats. Nämnden beslutar om vilka risker som ska var med i internkontrollplanen, där ett riktmärke är att risker med riskvärde på 12 eller högre lyfts in i planen.

Internkontrollplanens riskanalys är skapad av valadministrationen tillsammans med valnämndens presidium. Totalt har 15 risker identifierats. Riskerna finns främst inom de processer som valnämnden ansvarar för och 6 risker anses vara av karaktär att de behöver hanteras och skapar därmed underlaget interkontrollplanen.

6.2 Uppföljning av internkontrollen

Uppföljning av internkontrollplanen kommer ske i delårsrapporten.

6.3 Internkontrollplan

Val

Huvudprocess	Risker	Sannolikhet	Väsentlighet	Riskvärde	Kontrollmoment	Uppföljning
Administrera val	Störningar vid röstnings- och vallokaler	Möjlig	Mycket allvarlig	15	Planering av samarbete inför upprättande av verksamhetsskyddsanalys	Har förutsättningar för verksamhetsskyddsanalys skapats?
	Svårigheter i att rekrytera röstmottagare, samt ordförande och vice ordföranden till valdistrikt inför val.	Möjlig	Allvarlig	12	Omvärldsbevakning av ersättning till röstmottagare	Är utredning påbörjad?
	Ostädade kommunala lokaler där valet ska genomföras.	Möjlig	Lindrig	6	Kontakt med lokaluthyrare	Har informationen delgivits?
	Underbemanning och sårbarhet på valkansliet under icke valår	Möjlig	Mycket allvarlig	15	Upprätta en arbetsbeskrivning för valadministration	Finns arbetsbeskrivning?
	Underbemanning och sårbarhet på valkansliet under valår	Möjlig	Mycket allvarlig	15	Upprätta bemanningsplanering inför valet 2026	Är bemanningsplanering inför valet 2026 skapad?
	För få röstmottagare som tjänstgör	Möjlig	Allvarlig	12	Skapa informationsmaterial som beskriver uppdraget för röstmottagare	Har ett informationsmaterial skapats för röstmottagare?

7 Nämndens lokalbehovsplan

Nämnder ska beskriva sina lokalbehov för de kommande åren, vilket gör det möjligt för kommunkoncernen att finna lämplig lösning, göra rimlig kostnadsbedömning samt tidsbedömning.

7.1 Nuläge

Valnämnden hyr utrymme i Rydal av Marks Fastighet för förvaring av valmaterial för åren 2024–2026. Lokalen är tänkt att även kunna fungera för att packa valmaterialet inför valet 2026 där man tidigare använt

Kinnaborgssalen.

Rum finns i källaren i kommunhuset i Kinna som används av valadministrationen. Detta rum är särskilt avgränsat och behörigheten till rummet är begränsad. Under valåret används detta utrymme i större utsträckning än vid icke-valår.

7.2 Behov

Valnämnden kommer ha fortsatt behov av lokal. Lokalen i Rydal behöver utvärderas efter nästa val för att se om den fyller sitt syfte. Det är svårt att avgöra i dagsläget vilket men utifrån förvaring och möjligheten att köra vagnarna från lastbil till lokal har den fungerat bra i valet 2024.

Valnämnden har fortsatt behov av att ha en lokal att tillgå i kommunhuset. Det blev tydligt under de senaste valen att det underlättar mycket att ha material centralt placerat. När det saknades material i någon lokal kunde man snabbt åka ut och fylla på det som saknades. Om enbart lokalen i Rydal funnits hade denna hantering blivit mycket sämre. Det innebär även en säkerhetsrisk om man inte har tillgång till lokalen i kommunhuset då valvärde förvaras där under valperioden.

Valnämnden har behov av interna och externa lokaler under perioden för förtidsröstning och valdag.

8 Nämndens digitaliseringsplan

8.1 Nuläge

Sedan valet 2022 har kommunens e-tjänsteportal använts för att rekrytera röstmottagare.

Röstmottagarnas namn, personnummer, adress och kontaktuppgifter har sedan skrivits in i Valman som är en del av förtroendemannaregistret Troman. Systemet har idag ingen koppling till folkbokföringen. Kostnaden för Valman är 8 900 kronor 2024.

Valid är Valmyndighetens system som används för valadministration.

Möjligheten att skriva ut dubblettröstkort har funnits vid fyra av förtidsröstningslokalerna, hos kommunens Kontaktcenter samt av valadministrationen.

Telefoner fanns att tillgå i samtliga förtidsröstningslokaler och vallokaler under valperioden. Dessa har efter valet gått vidare till andra verksamheter inom kommunen.

8.2 Önskat läge på medellång sikt (4–5 år)

För att uppnå en robusthet i valarbetet är ett system som stödjer de olika momenten en nödvändighet.

Om förvaltningen kan få en helhet i rekrytering, utbildning, ersättningar, schemaläggning, valmaterial och lokaler skulle det underlätta arbetet avsevärt. Önskvärt är ett system som täcker in alla dessa delar och som dessutom ger röstmottagarna en plattform där de kan logga in och själva anmäla sig till utbildning, ta del av extra utbildningsmaterial m.m.

Önskvärt är också att ett sådant system kan interagera med övriga system som används i kommunorganisationen så som hemsida, lönesystem och invånarregister.

Valadministrationen har genom kontakt med andra kommuner fått kunskap om valsystemet Kaskelot Online. Systemet har tagits fram av företaget Precio Fishbone i samarbete med Stockholm stad och användes första gången vid valen 2014. Sedan dess har det blivit en molnbaserad applikation. Vid valet 2024 användes det av 62 av landets kommuner, företrädesvis större och medelstora kommuner. Vad valadministrationen kan förstå är Kaskelot Online tillsammans med Valman (som Marks kommun har idag) de system som finns på marknaden.

8.3 Plan för 2025 och 2026

Mycket görs i Excel och kräver stor mängd tid att administrera. Dessutom krävs en djupare kunskap i programmet än vad gemene användare besitter. Information om röstmottagarna finns inte samlat utan finns i flera olika dokument vilket medför att vid redovisning av tjänstgöring och utbildning är det manuell inmatning som gäller som medför risk för fel.

Med hjälp av ett valsystem skulle administrationstiden minska och det skulle också kvalitetssäkra arbetet då allt skulle finnas samlat på ett och samma ställe. Valnämnden ger förvaltningen i uppdrag att undersöka

möjligheten att till valet 2026 ha ett system som täcker de administrativa behoven som finns.

9 Följetal

9.1 Valdeltagande

Valdeltagande

Följetal	Utfall 2010	Utfall 2014	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2022	Utfall 2024
Val till riksdag	85,65%	86,42%			85,9%	
Val till regionfullmäktige	44,05% *	82,94%			82,3%	
Val till kommunfullmäktige	83,09%	83,66%			82,5%	
Val till europaparlamentet		50,25%		54,3%		54,3

9.2 Röstberättigade

Röstberättigade

	Utfall 2010	Utfall 2014	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2022	Utfall 2024
Röstberättigade till riksdagsval	25 742	25 953	26 180		26 694	
Röstberättigade till region- och kommunfullmäktigeval	26 392	26 656	27 016		27 705	
Röstberättigade till europaparlamentsval		26 070		26 347		29 926